

Eesti Lümfiteraapia Liit

Rahvusvahelise ekspertteabe jagamine ning koostöövormide ja –võimaluste kokkuleppimine

Seminari eesmärgiks on lümfiterapeutide, arstide, füsioterapeutide ja patsientide ühistöös määratleda olulisemad teemad lümfiteraapia valdkonna arendamisel.

Ühiselt läbiräägitut on alati hõlpsam ellu viia.

„Soojendustekst“

Eesti Lümfiteraapia Liit (ELTL) loodi 2009. aastal eesmärgiga suurendada teadlikkust lümfiteraapia võimalustest nii arstide kui patsientide hulgas, ning parandada lümfiteraapia kättesaadavust ja kvaliteeti Eestis. 2011. aastal koostame jõulisemalt tegutsedes valdkonna arengukava kaasates erinevaid huvigruppe.

21.oktoobril kutsusime onkolooge ja taastusarste osa saama värskeimast erialasest informatsioonist 23.Rahvusvaheliselt Lümfoloogia Kongressilt ning kaasa mõtlema eri ravivaldkondade esindajate koostöövormide ja -võimaluste osas.

22-23.oktoobril toimus seminar füsioterapeutidele ja massööridele, kus lisaks erialase info vahendamisele tegime praktilisi harjutusi: MLD, kinesioteipimine, liikumisravi ja lümfiteraapia ühendamine jpm.

18-19.novembril kutsume ühe laua taha lümfiteraapia valdkonna arengut edendavate ja mõjutavate sihtgruppide esindajaid – lümfiterapeudid, arstid, füsioterapeudid, massöörid ja nende elualade katuseorganisatsioonide esindajad, kutsekoda, haigekassa, patsiendid – et luua jagatud arusaam valdkonna arenguvajadustest ja –võimalustest.

Hetkeolukord

Eestisse jõudis manuaalse lümfidrenaazi (MLD) süsteem Saksamaalt, kus esimene MLD kool avati 1969. aastal Essenis.

Manuaalset lümfidrenaazi (MLD) on Eestis õpetatud alates 2002. aastast (M.I.Massaazikoolis, õpetaja Raili Raik). Esimene kompleksse füüsilise lümfiteraapia kursus Tallinnas toimus 2005. aasta mais-juunis. Eesti Massööride Liidu andmetel on diplomeeritud lümfiterapeute (ravimassöörid, kes on läbinud lümfimassaazi spetsialiseerumiskursuse ning omavad massööri kutsetunnistust) Eestis 23 ning vaid 2-3 lümfiterapeut-koolitajat.

Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu poolt kinnitatud kutsestandard sisaldab kutse kvalifikatsioone Massöör I, II, III ning kutse kvalifikatsioone spetsialiseerumisel:

Massaaziterapeut II, III
Spordimassöör II, III
Kehaholduspetsialist II, III
Loomamassöör II, III
Lastemassöör II,III
Lümfiterapeut II,III

Lümfiterapeut II kutse eeldab lisaks keskharidusele ja massööri kutsestandardi nõuetele vastavale koolitusele (vähemalt 1000 tunni mahus):

- vähemalt 2-aastane massaažialast töökogemust
- lümfimassažialast täiendkoolitus vähemalt 600 tunni mahus

Lümfiterapeut III kutse eeldab lisaks keskharidusele ja massööri kutsestandardi nõuetele vastavale koolitusele (vähemalt 1600 tunni mahus):

- vähemalt 3-aastane massaažialast töökogemus II kutsetaseme massöörina,
- lümfimassažialast täiendkoolitust vähemalt 800 tunni mahus,
- juhendamisalast täiendkoolitust.

Lümfiterapeudi kutset andvaks organiks peaks seega olema Eesti Massööride Liit. Kutse andmise erapooletuse tagamiseks moodustab EML kutsekomisjon, kuhu kuuluvad massaaži valdkonna kutsete andmisest huvitatud osapooled:

1. Eesti Massööride Liidu esindaja
2. Kutsekooli esindaja
3. Eesti Massööride Ühingu esindaja
4. Töötajate esindaja
5. Eesti Pimemassööride Ühingu esindaja
6. Tööandjate esindaja
7. Kutsekoja esindaja
8. Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse esindaja
9. Eesti Taastusraviarstide Seltsi esindaja

Kutsekomisjon nimetab hindamiskomisjoni, kes hindab kutset taotleva isiku (edaspidi taotleja) kompetentsuse vastavust kutsestandardi nõuetele. Hindamiskomisjoni liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

- 1) massaazialane kompetentsus,
- 2) kutsesüsteemialane kompetentsus,
- 3) hindamisalane kompetentsus.

Massööri kutsestandardi nõuetele vastavat koolitust korraldavad Eestis peamiselt Lahemaa Tervisekool, MI massaažikool, Avicenna, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

Lümfimassaaži algõpetus saadakse neis koolides OÜ Lümfra kaudu (Raili Raik) või tema õpilastelt. Edasine spetsialiseerumine lümfiteraapiale on võimalik läbi kahe ettevõtte: Lümfra OÜ ja Laivin Koolitused OÜ.

Probleemide lühikirjeldus

Lümfiteraapia kvaliteet sõltub kvalifikatsiooninõuetest, läbimõeldud koolitussüsteemi olemasolust ning kutse õpetajate kvalifikatsioonist ja kogemustest.

1. Kvalifikatsiooninõuded ja kutse omistamine

Massööri kutseala raames peaks lümfimassaažihile spetsialiseerunuid hindama hindamiskomisjon nagu ka teiste spetsialiseerumiste puhul. Seni ei ole ühtegi LM spetsialiseerunule kutset omistatud, sest Massööride Liit ei ole selleks taotlust teinud. Põhjuseks ilmselt spetsialistide puudumine, mis omakorda on põhjustatud vajalikus mahus täiendkoolituse puudumisest.

2. Koolitussüsteem ja õppematerjalid

Massöör I taseme koolituses on kasutusel nii eestikeelsed originaalid kui ka tõlkmaterjalid. Lümfimassaaži algõppe materjalid pärinevad valdavalt ühest allikast ning nende taaskasutuse kvaliteeti ei ole võimalik kontrollida.

Massöör II ja III taseme koolituses on lümfiteraapiale spetsialiseerunute õppes kasutusel samuti Raili Raik'i poolt oma õpingute ja töö käigus omandatud teadmiste põhjal legaalselt kasutamist võimaldaval kujul koostatud kombineeritud õppematerjalid.

Lümfiterapeudiks saamiseks vajaliku 600-800 tunnise täiendkoolitust on võimalik saada kahest asutusest, so Lümfra OÜ ja Laivin Koolitused OÜ.

Erialane kirjandus on originaalis valdavalt saksakeelne ning sellest ei ole ametlikku professionaalset tõlget eesti keelde, mis võimaldaks erinevatel koolitusasutustel süsteemse ja erialale kohandatud õppematerjalide väljatöötamist vastavalt tööpetsiifikale – perearstid, onkoloogid, kirurgid, vasoloogid, tegevusterapeudid, füsioterapeudid, hooldusõed, ilukirurgid jne.

Ülalnimetatud sihtgruppide teadlikkus lümfiteraapia võimalustest on pigem madal, piirdudes episoodiliste loengutega.

Lümfoloogia alane õpe puudub õppekavas nii Tartu Ülikoolis kui muudes meditsiinilist ettevalmistust andvates õppeasutustes.

3. Kutse õpetajad

Kutse õpetajatele esitatavad nõuded keskenduvad Eestis peamiselt pedagoogilistele oskustele ning kutsespetsiifilised nõuded jäävad tahaplaanile.

Eestis on kutse omandamine võimalik läbi kutseõppe mitte läbi täiendõppe. Saksamaal, kus lümfiterapeudiks saab läbi täiendõppe, tähendab see seda, et esmalt peab olema omandatud mistahes asjakohane kutse – massöör, füsioterapeut, arst vms, ning alles peale seda vajaliku praktika olemasolul läbi täiendõppe lümfiterapeudiks. Eestis on teoreetiliselt võimalik alustada lümfiteraapia praktiseerimisega õpingute kestel ilma olulise praktilise kogemusega.

Lümfiteraapia kättesaadavus sõltub lisaks kvalifitseeritud terapeutide olemasolule paljuski teraapia finantseerimise võimalustest.

Patsient jõuab lümfiterapeudini peamiselt kahel moel:

Perearsti või eriarsti suunamiskirjaga

Iseseisvalt ühendust võttes, olles eelnevalt asjast midagi kuulnud läbi interneti või tuttavatelt, kes sellest ise abi on saanud.

Tänased patsiendid võib tinglikult klassifitseerida järgmiselt:

Vähihaiged ehk rinna- või emakavähi operatsioonijärgsete tüsistustega patsiendid (80%)

Traumapatsiendid ja taastusravi patsiendid (18%)

Muude näidustustega (migreen, lipidoos e massiivne rasvade ladestumine, veeniprobleemid, tromboosijärgsed juhud, roospõletikust tingitud tüsistused jms.)

Hooldusravi patsiendid reeglina selleni ei jõua, sest info on puudulik ning hooldusravi ei ole piisavalt tähtsustatud.

Eesti Haigekassa tasub nende taastusravi teenuste eest, mis kantud haigekassa tervishoiuteenuste loetellu ning loetelus nimetatud tingimustel. See tähendab, et mitmete teenuste juures on täpsustatud diagnoos või seisund, mille puhul neid osutatakse.

Eesti Haigekassa finantseerib kood 7011 all massaažiseansse mõõdukate ja tugevate tsentraalsete või perifeersetega haigete (kestus 30 min) piirhinnaga 107 krooni ühele haigete kuni 20 protseduuri poolaastas.

Taastusravi raviteenuste loetelus lümfiteraapia eraldi mainimist ei leia.

Eesmärgid ja võimalikud tegevused

Eesti Lümfiteraapia Liit töötab selle nimel, et parandada lümfiteraapia kvaliteeti ja kättesaadavust, kindlustada ravivaldkonna edasine süsteemne areng ning seega üldkokkuvõttes vähendada ravikulutusi.

Seminaril soovime saada Teiega läbi arutada peamised võimalikud tegevusliinid ja mõistliku taktika selle eesmärgi saavutamiseks.

- Lümfiterapeudi iseseisva kutse ja kutsestandardi loomine
- Lümfiteraapia täiendõppe süsteemi loomine arvestades erinevaid sihtgrupe
- Kvaliteetse erialakirjanduse tõlkimine ja propageerimine
- Lümfiteraapia kompetentsi koondava Kliini-Kooli loomine ravi- ja õpikeskusena
- Perearstide ja lümfiterapeutide ühisvõrgustiku loomine